

specifikace: Žaloba o určení neexistence zástavního práva, jímž má být zajištěna pohledávka dlužníka sepsaná v jeho majetkové podstatě, je žalobou podanou v incidenčním sporu dle ust. § 159 odst. 1 písm. g) IZ.

§ 7a písm. b) zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon (IZ)

§ 159 odst. 1 písm. g) zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon (IZ)

XY INS XY
179 ICm 779/2020
101 VSPH 638/2020

U s n e s e n í

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců JUDr. Radky Šimkové a JUDr. Jiřího Goldsteina v právní věci žalobců: a) **M. S.**, a b) **M. S.**, oba zastoupeni JUDr. Ondřejem Bultasem, advokátem se sídlem Praha 8, Karlín, Sokolovská 81/55, proti žalované: **Mgr. et Mgr. Martina Stínková**, IČO: 65731905, se sídlem Kladno, Průchodní 346, insolvenční správce dlužníka Libeňsko – Vysočanská obchodní společnost, s. r. o., IČO: 25722778, se sídlem Praha 9, Ocelářská 9, o **určení neexistence zástavního práva**, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 179 ICm 779/2020, o určení věcné příslušnosti,

t a k t o :

K projednání a rozhodnutí této věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobním návrhem podaným k Městskému soudu v Praze dne 24. února 2020 se žalobci proti žalované z důvodů v žalobě podrobně rozebraných domáhali určení, že zástavní právo k bytové jednotce č. XY, vymezené v budově č. p. XY – bytový dům, která stojí na pozemcích parc. č. XY a XY v katastrálním území XY, obec XY, zapsané u Katastrálního úřadu XY, na LV č. XY, a souvisejícímu podílu na společných částech budovy a pozemku parc. č. XY o velikosti 390/10000, které je zapsáno na LV č. XY, pro katastrální území XY, obec XY, u Katastrálního úřadu XY, katastrální pracoviště XY, a jehož vklad byl do katastru nemovitostí proveden rozhodnutím XY ze dne XY. ledna 2003, zaniklo splněním dluhu ze smlouvy o zápůjčce ze dne XY. listopadu 2003.

Krajský soud v Praze usnesením ze dne 1. června 2020, č. j. 179 ICm 779/2020-21, vyzval účastníky ke sdělení stanoviska ohledně jeho zamýšleného postupu předložit věc Vrchnímu soudu v Praze k rozhodnutí o věcné příslušnosti dle ust. § 104a odst. 2 o. s. ř., a to do deseti dnů ode dne doručení výzvy. Současně účastníky s odkazem na ust. § 101 odst. 4 o. s. ř. poučil, že nevyjádří-li se ve stanovené lhůtě, bude předpokládat, že s tímto jeho procesním postupem souhlasí. Dle Krajského soudu v Praze žalobci podanou žalobou požadují, aby soud rozhodl o určení zániku zástavního práva k nemovité věci, která není ve vlastnictví dlužníka, ani nejde o právo týkající se závazků dlužníka. Nejde tudíž o incidenční spor dle ust. § 159 odst. 1 písm. g) IZ.

Žalobci ve svém podání ze dne 19. června 2020 s postupem Městského soudu v Praze nesouhlasili. Poukázali na to, že zástavní právo má akcesorickou povahu, a tudíž jej nelze oddělit od samotné obligace. Žalobci přitom akcentovali, že v majetkové podstatě dlužníka je sepsána jak samotná pohledávka dlužníka za žalobci, tak také zástavní právo, které je s touto pohledávkou spjato. Existuje-li spor o určení existence resp. neexistence zástavního práva k pohledávce sepsané v majetkové podstatě dlužníka, jedná se dle názoru žalobců o incidenční spor ve smyslu ust. § 159 odst. 1 písm. g) IZ, neboť se týká majetku dlužníka. Proto jsou k jejímu projednání věcně příslušné krajské soudy.

Žalovaná se k výzvě Městského soudu v Praze nevyjádřila.

Městský soud v Praze věc následně předložil Vrchnímu soudu v Praze postupem dle ust. § 104a odst. 2 o. s. ř. k rozhodnutí o své věcné nepřislusnosti. Vyslovil názor, že věcná příslušnost krajských soudů k projednání a rozhodnutí této věci není dána, neboť se nejedná o incidenční spor ve smyslu ust. § 159 odst. 1 písm. g) IZ. Znovu přitom zdůraznil, že žalobci podanou žalobou požadují, aby soud rozhodl o určení zániku zástavního práva k nemovité věci, která není ve vlastnictví dlužníka, ani nejde o právo týkající se závazků dlužníka.

Dle ust. § 7 IZ nestanoví-li tento zákon jinak, nebo není-li takový postup v rozporu se zásadami, na kterých spočívá insolvenční řízení, použijí se pro insolvenční řízení a pro incidenční spory přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu týkající se sporného řízení, a není-li to možné, ustanovení zákona o zvláštních řízeních soudních; ustanovení týkající se výkonu rozhodnutí nebo exekuce se však použijí přiměřeně jen tehdy, jestliže na ně tento zákon odkazuje.

Dle ust. § 11 odst. 1 věta první a druhá o. s. ř., řízení se koná u toho soudu, který je věcně a místně příslušný. Pro určení věcné a místní příslušnosti jsou až do skončení řízení rozhodné okolnosti, které tu jsou v době jeho zahájení.

Dle ust. § 7a IZ krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně a) v insolvenčním řízení, b) v incidenčních sporech, c) ve sporech o náhradu škody nebo jiné újmy, která vznikla porušením povinnosti podat insolvenční návrh, d) ve sporech o náhradu škody nebo jiné újmy, která vznikla zahájením insolvenčního řízení a opatřeními přijatými v jeho průběhu, a e) ve věcech vyplývajících z právních vztahů mezi dlužníkem a insolvenčním správcem týkajících se majetku patřícího do dlužnickovy majetkové podstaty.

Dle ust. § 159 odst. 1 písm. g) IZ patří mezi incidenční spory též spory o určení, zda tu je či není právní vztah nebo právo týkající se majetku nebo závazků dlužníka, je-li na takovém určení naléhavý právní zájem.

Jak plyne např. z rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 20. května 2014, sp. zn. 29 ICdo 19/2016, je judikatura Nejvyššího soudu ČR dlouhodobě ustálena na závěru, že v tzv. sporném řízení, které je ovládáno dispoziční zásadou, platí, že soud je vázán žalobou, tedy tím, jak žalobce vymezil předmět řízení. Předmět řízení žalobce vymezuje v žalobě vylíčením skutečností (skutkových tvrzení), jimiž uvádí skutkový děj, na jehož základě žalobním petititem uplatňuje svůj nárok. Dle usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 7. února 2012, sp. zn. I. ÚS 3348/10, závisí stanovení věcné příslušnosti okresních nebo krajských soudů vždy na předmětu řízení. Předmětem sporného řízení je nárok v procesním smyslu, jenž je tvořen dvěma složkami: předmětem nároku a základem nároku. Předmětem nároku jsou požadované účinky soudního rozhodnutí, vyjádřené v žalobním petitu; základem nároku jsou skutková tvrzení, jež žalobce přednesl k odůvodnění svého nároku.

Z podání žalobců plyne, že se tito domáhají určení neexistence (zaniku) zástavního práva k tam specifikované bytové jednotce s tvrzením, že pohledávka, která je sepsána v majetkové podstatě dlužníka a která byla tímto zástavním právem, coby zajišťovacím prostředkem majícím k zajištěné pohledávce akcesorickou povahu, zanikla splněním. Takto tedy žalobci podanou žalobou vymezili předmět řízení, který je, jak je uvedeno shora, mj. určující pro stanovení věcné příslušnosti soudů ve sporném občanském soudním řízení (usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 7. února 2012, sp. zn. I. ÚS 3348/10).

Dle Vrchního soudu v Praze v daném případě není pochyb o tom, že žalobci v tomto řízení požadují určení, zda tu je či není právní vztah resp. právo (konkrétně zástavní právo)

týkající se majetku dlužníka (pohledávky, která je zapsaná v jeho majetkové podstatě). Vrchní soud v Praze tak má oproti Městskému soudu v Praze důvodně za to, že se jedná o incidenční spor uvedený v ust. § 159 odst. 1 písm. g) IZ. Obdobný závěr přijal Vrchní soud v Praze v usnesení ze dne 13. května 2020, č. j. Ncp 330/2020-63, a nemá důvodu se od něj odchýlovat ani v projednávaném případě. V této souvislosti odvolací soud dále odkazuje např. též na rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. dubna 2015, sp. zn. 30 Cdo 1475/2015, dle něhož nároky, které se týkají majetku patřícího do konkursní podstaty, se rozumí veškeré nároky, jež s majetkem podstaty přímo či nepřímo souvisejí, a které tak mají vliv na některá (byť dílčí) oprávnění s majetkem podstaty spojená.

Vrchní soud v Praze jako soud nadřazený předkládajícímu Městskému soudu v Praze tedy rozhodl, že k projednání této žaloby jsou ve smyslu ust. § 7a písm. b) IZ v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.

Usnesením o věcné příslušnosti jsou účastníci řízení a soudy vázáni (§ 104a odst. 7 o. s. ř.). Tímto rozhodnutím však není dotčeno ust. § 105 o. s. ř. (§ 104a odst. 6 část věty za středníkem o. s. ř.).

Poučení: proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

V Praze 20. října 2020

JUDr. František Kučera
předseda senátu

